

Uutisia – NAVin rutiiniarvostelu

1. elokuuta 2015

Uudet pohjoismaiset jalostusarvostelut on laskettu NTM-kokonaisjalostusarvolle, tuotos- ja rakenneominaisuuksille, hedelmällisyydelle, utareterveydelle, muille hoidoille, lypsettävyydelle, vuodolle ja luonteelle, poikimaominaisuuksille, kasvulle, kestävyydelle, vasikan elinvoimalle ja sorkkaterveydelle. NAV laskee arvostelut roturyhmittäin:

Holsteinarvostelu, mukana olevat rodut: Tanskan holstein, Tanskan punainen holstein, Ruotsin holstein ja Suomen holstein. Suomen ayrshire ja suomenkarja ovat mukana holsteinarvostelussa vain tuomassa lisäinformaatiota. Tanskassa punaiset holsteinit käsitellään omana rotunaan (indeksit standardoidaan omaan rotukeskiarvoon), Suomessa ja Ruotsissa kaikki holsteinit käsitellään samana rotuna.

Punaisten rotujen (RDC) arvostelu, mukana olevat rodut: Tanskan punainen (RDM), Ruotsin punakirjava rotu (SRB), Suomen ayrshire ja suomenkarja. Suomen holstein on mukana arvostelussa vain tuomassa lisäinformaatiota.

Jerseyarvostelu, mukana oleva rotu: Tanskan jersey ja Ruotsin jersey (vain tuotos- ja rakenneominaisuuksien arvostelu).

Muutoksia NAV-arvosteluun

Genomiarvostelu

Elokuun arvostelusta lähtien **naaraille julkaistaan genomiset jalostusarvot myös rakenteen yksittäisissä ominaisuuksissa**. Aiemmin naaraat ovat saaneet genomiset jalostusarvot vain rakenteen yhdistelmäindekseinä. Genomisten rakenteen yhdistelmäindeksien laskentatapa muuttuu ja ne lasketaan nyt yksittäisistä rakenteen genomista jalostusarvoista. Korrelaatiot uudella ja vanhalla tavalla laskettujen genomisten yhdistelmäindeksien välillä ovat korkeita (yli 0,95). Ainoastaan punaisten rotujen kokoindeksissä on havaittavissa melko suuria muutoksia edelliseen arvosteluun verrattuna (korrelaatio 0,92). Lisäksi punaisten rotujen jalkaindeksit ovat 2-3 pistettä matalampia kuin aiemmin.

Jälkeläisarvostelu

Muutoksia julkaisusäätöihin – genomiarvostelusta jälkeläisarvosteluun

Jälkeläisarvostelun julkaisurajoihin on tullut muutoksia. Muutokset koskevat vain vuoden 2009 jälkeen syntyneitä sonneja, joilta on käytössä genomitieto (taulukossa sarake II). Näiden sonnien osalta rajaa, jolloin jälkeläisarvostelu julkaistaan, on tiukennettu.

I	II	III	IV
Ominaisuusryhmä	Vuoden 2009 jälkeen syntyneet sonnit, joilla genomitieto Raja, jolloin julkaistaan jälkeläisarvostelu genomi-arvostelun sijaan (arvosteluvarmuus % tai tytärmäärä)	Sonnit, jotka syntyneet ennen vuotta 2010 tai joilta puuttuu genomitieto Raja jälkeläisarvostelun julkaisemiselle	Kommentti
Tuotosominaisuudet	90%	60% ja 10 tytärtä	Vähintään 10 tytärtä, joiden poikimisesta on yli 100 päivää
Rakenneominaisuudet	50 tytärtä	15 tytärtä	
Lypsettävyys	50 tytärtä tai julkaisuraja saavutettu rakenneominaisuuksissa	15 tytärtä tai julkaisuraja saavutettu rakenneominaisuuksissa	
Luonne	Kun julkaisuraja saavutettu rakenneominaisuuksissa	Kun julkaisuraja saavutettu rakenneominaisuuksissa	
Hedelmällisyys	75%	35%	Vähintään 10 tytärtä, joilta tieto ajasta poikimisesta 1. siemennykseen
Utareterveys	75%	40%	
Poikimaindeksi	75% (Jersey 40%)	40%	
Syntymäindeksi	75%	50%	
Muut hoidot	75% (Jersey 35%)	35%	
Kestävyys	75%	50%	
Kasvu	75% (Jersey 50%)	60% (50% Jersey)	
Sorkkaterveys	75% (Jersey 40%)	40%	
NTM	Kun julkaisuraja saavutettu tuotoksessa, rakenteessa ja utareterveydessä	Kun julkaisuraja saavutettu tuotoksessa, rakenteessa ja utareterveydessä	

Vuoden 2009 jälkeen syntyneille sonneille, jotka on genomitestattu ja ovat keinosiemennyskäytössä Suomessa, Ruotsissa ja/tai Tanskassa, julkaistaan genomisen jalostusarvo kaikissa ominaisuuksissa. Genominen jalostusarvo sisältää Interbullin jälkeläisarvostelun, jos sonnilla on olemassa ulkomainen jälkeläisarvostelu. Tuotosominaisuuksissa julkaistaan genomisen jalostusarvon sijasta Interbullin jälkeläisarvostelu, kun jälkeläisarvostelun arvosteluvarmuus on yli 90%. Ennen vuotta 2010 syntyneiden ulkomaisten sonnien sekä sonnien, joita ei ole genomitestattu pohjoismaissa, julkaisusäännöt säilyvät entisellään (<http://www.nordicebv.info/NR/rdonlyres/208DD805-6378-4BF0-8D0A-731F3B0E245D/0/20120618CriteriaForInterbullEBVs.pdf>)

NAV:n tavoitteena on julkaista ns. blendatut genomiset jalostusarvot (otetaan huomioon sekä genomi- että jälkeläisarvostelutieto) kaikille genomitestatuille sonneille jälkeläisarvostelun arvosteluvarmuudesta riippumatta mutta tämä vaatii vielä lisää tutkimustyötä.

Lypsettävyys

Truetestin ohjelmistovirheen takia Tanskassa käytetyiltä Truetest-mittareilta on saatu virheellisiä lypsyaikatuloksia. Truetestin mukaan virheellistä tietoa on kertynyt 1.4.2014 alkaen. NAV on poistanut kaiken tämän jälkeen kertyneen lypsyaikatiedon arvosteluaineistosta. Virhe tulee korjatuksi kaikissa Truetest-mittareissa elokuun 2015 aikana. Yli vuoden vanhan aineiston poistaminen aiheuttaa melko suuria muutoksia lypsettävyyсарvosteluun sellaisilla tanskalaisilla lehmillä, joilta on mittaustuloksia ko. ajalta sekä sellaisten sonnien lypsettävyyсарvosteluun, joilla on paljon tyttäriä Tanskassa – erityisesti vuoden 2010 jälkeen syntyneiden sonnien arvosteluun.

Lisätietoja englanninkielisessä uutiskirjeessä NAV:n englanninkielisillä sivuilla.